

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2026-891194927

DOS-2025-0004821

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde**Staten**

9 juni 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Bestuursakkoord Verkenning Ruimtegebrek Rotterdamse Haven en Impuls Leefomgeving

Advies

1. Aan te gaan het Bestuursakkoord voor de Verkenning “Ruimtegebrek Rotterdamse Haven en Impuls Leefomgeving” (RILO) met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W), het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG), het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN), en de gemeente Rotterdam en het Havenbedrijf Rotterdam N.V.
2. Vast te stellen het Besluit over Mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluit aan gemeente Rotterdam.
3. Te bepalen dat dit besluit wordt bekendgemaakt in het Provinciaal Blad.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Bestuursakkoord Verkenning “Ruimtegebrek Rotterdamse Haven en Impuls Leefomgeving”.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- Bestuursakkoord Verkenning “Ruimtegebrek Rotterdamse Haven en Impuls Leefomgeving”
- Besluit over Mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluit aan gemeente Rotterdam
- Machtiging cdK op grond van art. 176 Provinciewet

Toelichting voor het College

De opgave van de transitie van de Rotterdamse haven is urgent. Schaarse ruimte is een van de grote uitdagingen, welke een centraal vraagstuk vormt in de interbestuurlijke samenwerking NOVEX Rotterdamse Haven. De ombouwopgave en mogelijke uitbreiding van de Rotterdamse haven vraagt om snel starten met formele procedures, zorgvuldig onderzoek en onderbouwing van toekomstige keuzes. Daarom is in het BO MIRT 5 januari door Rijk, gemeente Rotterdam en Provincie Zuid-Holland besloten de verkenning "Ruimtegebrek Rotterdamse Haven en Impuls Leefomgeving" (RILO) te starten. Dit besluit in het BO MIRT bouwt voort op het besluit van GS op 4 november 2025 (PZH-2025-881586684) om deel te nemen aan de verkenning.

In het BO MIRT is besloten om de formele verkenning onder de omgevingswet te doorlopen, uitgevoerd aan de hand van de MIRT-spelregels. Deze verkenning vormt in de periode 2026-2027 Fase 1 van een, naar verwachting, meerjarig traject, waarin stapsgewijs wordt toegewerkt naar te nemen besluiten. In Fase 1 gaat het concreet om het uitvoeren van onderzoek naar nut, noodzaak en impact op de omgeving van verschillende oplossingen voor ruimtegebrek in de Rotterdamse haven en voor de versterking van de leefomgeving.

Na het besluit in het BO MIRT is gestart met het opzetten van de onderzoeken in de verkenning en de daarvoor benodigde organisatie. Voor de Verkenning is een eigen Projectorganisatie vanuit de initiatiefnemers ingericht die werkt onder de governance van NOVEX Rotterdamse Haven, in elk geval in de looptijd van de Verkenning in de periode 2026-2027.

Het voorliggende bestuursakkoord heeft tot doel om tussen partijen formeel afspraken te maken voor het uitvoeren van de Verkenning zoals omschreven in het Startdocument dat is vastgesteld in de startbeslissing van 5 januari 2026 van het BO MIRT. De in dit bestuursakkoord te maken afspraken hebben betrekking op o.a. de rollen en verantwoordelijkheden van partijen in de Verkenning, de projectorganisatie, de governance, de gezamenlijk te maken planproducten, participatie en financiering.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 2.000.000,00
Programma	: Ambitie 4 – Een welvarend Zuid-Holland
Financiële risico's	: Dit betreft de bijdrage van de provincie Zuid-Holland.

Besluitvorming van GS op de bijdrage aan de kosten van de tweejarige verkenning maakte onderdeel uit van het besluit op 4 november 2025 door GS om deel te nemen aan de verkenning.

De kosten van de tweejarige verkenning (2026-2027) zijn geraamd op € 12 miljoen. In het BO MIRT (5 november 2025) is de afspraak gemaakt dat deze door de initiatiefnemers gezamenlijk worden gedekt volgens de verdeelsleutel 1/3 Rijk, 1/3 Regio (provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam) en 1/3 Havenbedrijf Rotterdam. Voor de provincie Zuid-Holland gaat het dus om € 2 miljoen: € 1 miljoen in 2026 en € 1 miljoen in 2027.

De bijdrage aan de verkenning in 2026 en 2027 wordt gedekt uit middelen die door PS zijn vastgesteld in de Investeringsagenda 2026-2030 en ter verwerking zijn opgevoerd in de Voorjaarsnota 2026, vastgesteld op 26 mei jl.

Juridisch kader

Omdat de provincie als rechtspersoon het bestuursakkoord Verkenning ruimtegebrek Rotterdamse Haven & impuls leefomgeving aangaat is de cdK op grond van artikel 176 van de Provinciewet bevoegd de provincie bij het aangaan van het bestuursakkoord te vertegenwoordigen. Vanuit deze bevoegdheid zal de cdK gevraagd worden om een volmacht te verlenen, aan gedeputeerde A. Weverling om dit bestuursakkoord namens de provincie te ondertekenen.

Aan de cdK wordt voorgesteld deze volmacht tot vertegenwoordiging te verlenen, zodat gedeputeerde Weverling als bestuurlijk vertegenwoordiger in de NOVEX Rotterdamse Haven samenwerking het bestuursakkoord kan ondertekenen.

In het bestuursakkoord artikel 5 lid 2 dragen Partijen er zorg voor dat de inkopende Partij (gemeente Rotterdam) gemandateerd en gemachtigd is om de budgetten te besteden voor “inkoop en aanbesteding” zoals bepaald in Artikel 6.

Aan het college wordt gevraagd Mandaat-, volmacht- en machtigingsbesluit te verlenen aan gemeente Rotterdam.

Op grond van bovengenoemd besluit kan de gemeente Rotterdam namens de provincie inkopen en aanbesteden en waarbij de facturen van deze opdrachten kunnen worden betaald door de provincie Zuid-Holland.

Zonder dit besluit is er geen juridisch grondslag waarop gemeente Rotterdam voor PZH kan inkopen en aanbesteden.

Voorafgaande besluitvorming

Het bestuursakkoord bouwt voort op een serie van eerdere besluiten:

- In december 2023 is in het Bestuurlijk overleg NOVEX Rotterdamse haven het ontwikkelperspectief voor het NOVEX-gebied Rotterdamse Haven vastgesteld door de samenwerkende partijen waaronder provincie Zuid-Holland. (PZH-2023-844396588)
- Op 26 maart 2025 is in het Bestuurlijk overleg NOVEX-Rotterdamse haven de Uitvoeringsagenda 1.0 vastgesteld. De kern van de Uitvoeringsagenda zijn de sleutelafspraken. Een van de sleutelafspraken gaat over de startbeslissing “Ruimtegebrek Rotterdamse Haven en Impuls Leefomgeving”. Gericht om een startbesluit te nemen in het BO MIRT 2025. (PZH-2025-870783247)
- Op 4 november 2025 hebben GS ingestemd om deel te nemen aan de “Ruimtegebrek Rotterdamse Haven en Impuls Leefomgeving”, in aanloop naar het te nemen gezamenlijke startbesluit met de andere gebiedspartner in het BO MIRT 2025. (PZH-2025-881586684)

- Op 5 januari is in het BO MIRT 5 januari door Rijk, gemeente Rotterdam en Provincie Zuid-Holland besloten de verkenning “Ruimtegebrek Rotterdamse Haven en Impuls Leefomgeving” (RILO) te starten.

Proces

Het bestuursakkoord volgt uit de eerdere besluitvorming over de te starten verkenning. De Initiatiefnemers van de verkenning hebben op basis daarvan uitwerkingsafspraken gemaakt om de verkenning in Fase 1 te kunnen uitvoeren. Zie verder bij punten 1 en 2.

Participatie en rolneming

De provincie Zuid-Holland is samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bestuurlijk trekker van het Programma NOVEX Rotterdamse haven waarbinnen deze verkenning zal worden uitgevoerd. Het Rijk is bevoegd gezag voor het starten van de procedure van de ruimtelijke verkenning onder de omgevingswet. De provincie is samen met de andere NOVEX-partners mede-initiatiefnemer.

De verkenning en start hiervan zijn eerder besproken in het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) NOVEX Rotterdamse haven. Binnen het Breed Bestuurlijk Overleg nemen o.a. omliggende gemeenten, Deltalinqs, natuur- en milieuorganisaties, veiligheidsregio en waterschap deel. Deze partijen zijn ambtelijk en bestuurlijk ook betrokken worden in het vervolgproces van de verkenning. Het participatieplan van de verkenning wordt op dit moment parallel aan het bestuursakkoord nader uitgewerkt door de projectorganisatie van de verkenning en nader besproken in het BBO.

Communicatiestrategie

Over het besluit tot start van de verkenning in het BO MIRT is dit voorjaar actief gecommuniceerd. Gezien de aard van het bestuursakkoord, welke uitwerking vormt zal dit eerdere besluit, zal behalve de reguliere publiekssamenvatting niet nader worden gecommuniceerd.

Het Rijk zal als bevoegd gezag van de procedure van de verkenning onder de omgevingswet, op korte termijn een kennisgeving publiceren van de start van de verkenning in de Staatcourant en landelijke/regionale nieuwsbladen. Deze kennisgeving door het Rijk maakt onderdeel uit van de formeel verplichte maatschappelijke communicatie over de verkenning. Dit staat los van het bestuursakkoord.